

10.3.2021

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Viite: Hallintovaliokunnan asiantuntijakuuleminen torstaina 11.3.2021 klo 11.45

SAIRAANHOITOPIIRIEN TALOUSJOHTAJIEN KANNANOTTO HYVINVOINTIALUEIDEN RAHOITUSHUOLLON JÄRJESTÄMISEEN

Sairaanhoitopiirien talousjohtajat kiittävät mahdollisuudesta tulla kuulluksi Eduskunnan hallintovaliokunnassa. Haluamme tuoda esille raha- ja pääomamarkkinahuoltoon liittyen seuraavat kehittämistä edellyttävät kohdat.

Pääministeri Sannan Marinin hallitus on valmistellut esitysluonnoksen lainsäädäntökokonaisuudesta, jolla Suomeen aiotaan luoda hyvinvointialueet. Hyvinvointialueille siirrettäisiin nyt kunnilla oleva sosiaali- ja terveyshuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu.

Esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella. Lausuntokierroksen yhteydessä käydyissä neuvotteluissa on käynyt ilmi, että sairaanhoitopiirien talous- ja rahoitusjohdon on perusteltua muodostaa yhteinen lausunto lainvalmistelussa ja eduskunnan valiokuntatyöskentelyssä ja sekä muussa valmistelutyöskentelyssä huomioon otettavaksi. Taustalla on muun muassa se, että hyvinvointialueita ei nyt vielä ole olemassa, joten niiden puolesta kukaan ei voi antaa lausuntoa omassa asiassaan. Kuitenkin on ilmeistä, että perustettavien hyvinvointialueiden rahoituksesta tulee vastaamaan ne henkilöt, jotka nyt ovat vastuussa nykyisin sairaanhoitopiirein rahoituksesta.

Lausunnon tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialueiden raha- ja pääomamarkkinahuolto ei heikkene nykytilasta. Tavoite perustuu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen merkitykseen suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan ydintehtävinä, joiden saatavuuden tulee olla turvattu kaikissa olosuhteissa.

Hyvinvointialueita (ent. sote-maakuntia) koskevassa esityksessä on raha- ja pääomamarkkinahuoltoon liittyen seuraavat kehittämistä edellyttävät kohdat.

1. Sairaanhoitopiirien vakiintunut rahoittaja Kuntarahoitus on suljettu pois hyvinvointialueiden investointien rahoituksesta ja maksuvalmiusjärjestelyjen tarjoamisesta. Taustalla on sote-paketissa mukana oleva Kuntien takauskeskusta koskeva lainsäädäntö, jota esitetään muutettavaksi siten, että se sallii Kuntarahoituksen jatkavan vain niin sanottujen siirtyvien lainojen rahoitusta mutta ei salli Kuntarahoituksen tarjoavan uusia raha- ja pääomamarkkinapalvelujen hyvinvointialueille.

Kehitystarve: Mainittua takauskeskuslakia tulee muuttaa siten, että Kuntarahoituksella on mahdollisuus tarjota hyvinvointialueille raha- ja pääomamarkkinapalveluja investointien rahoituksessa ja maksuvalmiushuollossa. Muutosta vastaava lakiehdotus on esitetty Kuntien takauskeskuksen ja Kuntarahoituksen kannanotoissa, jotka ovat liitteenä.

2. Hyvinvointialueille asema raha- ja pääomamarkkinoilla poikkeaa olennaisesti sairaanhoitopiirien asemasta, koska hyvinvointialueilla ei ainakaan alkuvaiheessa olisi verotusoikeutta. Hyvinvointialueilla ei olisi niin sanottua nollariskiasemaa, kuten sairaanhoitopiireillä nyt on. Tämän vuoksi esitysluonnoksessa hyvinvointialueiden nollariskiasema toteutuu siirtyvien lainojen osalta valtion takauksen avulla. Valtion takauksessa valtio sitoutuu omavelkaiseen vastuuseen hyvinvointialueen puolesta suhteessa velkojiin. Tätä menettelyä ei sote-esitysluonnoksessa ole kuitenkaan ulotettu hyvinvointialueiden uusiin investointihankkeisiin eikä myöskään maksuvalmiusjärjestelyihin. Kuntarahoituksen poistuminen maakuntien rahoitusvaihtoehdoista

vaikuttaa hyvinvointialueiden rahoituskustannuksiin nostavasti. Lisäksi hyvinvointialueen lyhytaikaisen maksuvalmiuden ylläpitäminen poikkeustilanteissa kuten esimerkiksi koronapandemian aikana vaarantuu.

Kehitystarve: Valtiontakaus tulee turvata myös hyvinvointialueiden uusille investoinneille ja maksuvalmiusjärjestelyille.

3. Sairaanhoidopiireillä nyt olevat velat tulisivat siirtymään hyvinvointialueille vuoteen 2023 mennessä. Esitysehdotuksen mukaan siirtyville lainoille tulisi valtion takaus. Esitysluonnoksessa oletetaan, että valtion takauksen seurauksena kaikki sairaanhoidopiireille luottoja myöntäneet luottolaitokset suostuisivat lainojen siirtoon. Esitysluonnoksessa ei ole käsitelty tilannetta, jossa yksi tai useampi luottolaitos irtisanoisi luoton valtion takauksesta huolimatta. Luoton irtisanomisen mahdollisuutta ei kuitenkaan voi sulkea pois. Siksi luottojen irtisanomisiin tulee varautua ja luoda tätä varten lakiin perustuva menettelytapa.

Kehitystarve Hyvinvointialueita koskevassa hallituksen esityksessä tulee ottaa ja luoda lainsäädäntöön perustuva menettelytapa sellaista tilannetta varten, jossa sairaanhoidopiirille lainaa myöntänyt luottolaitos irtisanoa luoton hyvinvointialueelle tapahtuvan luoton siirron yhteydessä. Menettelyssä tulee käydä ilmi, miten luottolaitoksen irtisanoma luotto rahoitetaan ja kuka maksaa luottolaitokselle sen saatavan lakkautuvan sairaanhoidopiirin puolesta.

Kunnioittavasti,

Allekirjoittaneet sairaanhoidopiirien talousjohtajat:

Etelä-Karjalan sairaanhoidopiiri	Lapin sairaanhoidopiiri
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri	Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoidopiirin kuntayhtymä
Etelä-Savon sairaanhoidopiiri (ESSOTE Kuntayhtymä)	Pirkanmaan sairaanhoidopiiri
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoidopiiri	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä
Itä-Savon sairaanhoidopiiri	Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiiri
Kainuun sairaanhoidopiiri	Pohjois-Savon sairaanhoidopiiri
Kanta-Hämeen sairaanhoidopiiri	Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soite	Satakunnan sairaanhoidopiiri
Keski-Suomen sairaanhoidopiiri	Vaasan sairaanhoidopiiri
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä	Varsinais-Suomen sairaanhoidopiiri

Allekirjoitukset seuraavilla sivuilla.

Oulussa 19.10.2020

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

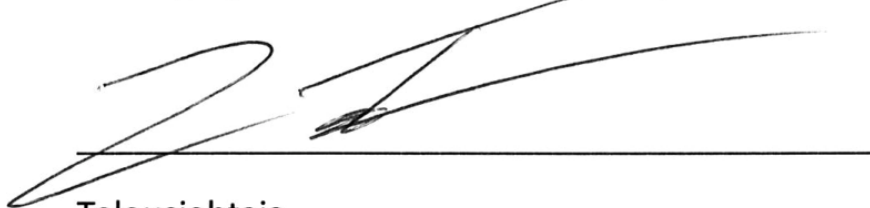

Talousjohtaja

Jarkko Raatikainen

Helsingissä 9.10.2020

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Talousjohtaja

Jari Finnilä

Turku 9.10.2020

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

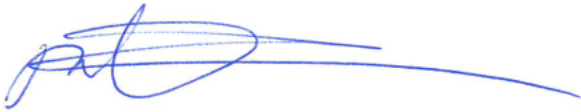

Talousjohtaja

Arja Pesonen

Tampereella 8.10.2020

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Talousjohtaja

Pasi Virtanen

Kuopio 8.10.2020

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Allekirjoitus

Vs. laskentapäällikkö

Tiina Siponen

Paikka ja aika

Lappeenranta 14.10.2020

Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Allekirjoitus

Talousjohtaja

Nimi

Liisa Mänttari

Kemi 13.10.2020

Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Taloustjohtaja

Maria Tähtinen

Jyväskylässä 9.10.2020

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

Taloustjohtaja

Aija Suntioinen

Joensuuassa 8.10.2020

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä – Siun sote

Taloustjohtaja

Ismo Rouvinen

Mikkeli 8.10.2020

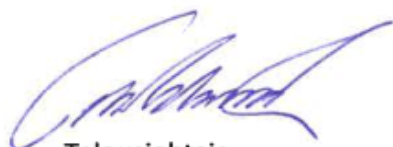
Essote kuntayhtymä (Etelä-Savon sairaanhoitopiiri)

Vesa Vestala

Talousjohtaja

Porissa 8.10.2020

Satakunnan sairaanhoitopiiri

Talousjohtaja

Tero Mäkiranta

Hämeenlinna 8.10.2020

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Allekirjoitus

Talous- ja tukipalvelujohtaja

Kokkolassa 8.10.2020

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloustyöntekijä Seura

Allekirjoitus

Taloustyöntekijä

Pasi Hämäläinen

Rovaniemi 8.10.2020

Lapin sairaanhoitopiiri

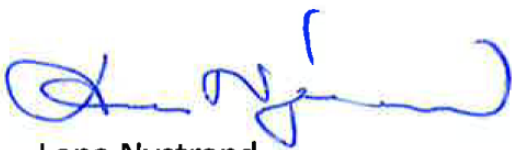

Elisa Kusmin

Taloustyöntekijä

Vaasa 8.10.2020

Vaasan sairaanhoitopiiri

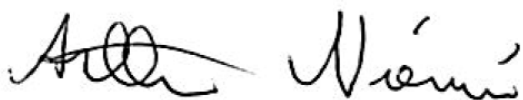

Lena Nystrand

Taloustyöntekijä

Lahdessa 8.10.2020

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä

Allekirjoitus

Talousjohtaja

Antti Niemi

Seinäjoki 8.10.2020

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Talousjohtaja Miia Kiviluoto

Savonlinnassa 19.10.2020

Paikka ja aika

Itä-Savon sairaanhoitopiiri

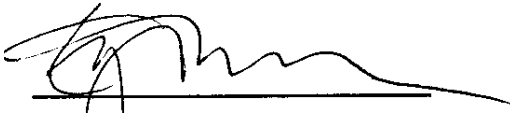
Hallintojohtaja

Saara Tavi

Paikka ja aika

Kajaanissa 16.10.2020

Kainuun sairaanhoitopiiri

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Eija Immonen', written over a horizontal line.

Eija Immonen

vs. talousjohtaja

Kotka 21.10.2020

Kymenlaakson sairaanhoitopiiri

Allekirjoitettu sähköisesti 21.10.2020 asianhallintajärjestelmässä

Tiina Pulli

Vs Talousjohtaja